

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE	ISCED 2
VYUČOVACÍ JAZYK	SLOVENSKÝ JAZYK
VZDELÁVACIA OBLASŤ	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
PREDMET	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
SKRATKA PREDMETU	SJL
ROČNÍK	ŠIESTY
ČASOVÁ DOTÁCIA	5 HODÍN TÝŽDENNE 165 HODÍN ROČNE
MIESTO REALIZÁCIE	TRIEDA KNIŽNICA

Úvod

Vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Obsahuje charakteristiku a kompetencie, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ bližšie špecifikovať,

konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa zložiek predmetu a jednotlivých predmetových kompetencií. Učiteľ môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale vytváral im primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – jazyková zložka – si zachoval tabuľkovú formu, ktorá sa delí podľa komunikačných jazykových kompetencií – čítanie s porozumením, písanie a hovorenie (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia).

Komunikačné jazykové kompetencie členia obsah učiva a výkon do uzavretých celkov na základe predmetových kompetencií. Kompetencie – čítanie s porozumením, písanie, hovorenie – je možné rozvíjať samostatne alebo ich vzájomne kombinovať. Postupnosť rozvíjania uvedených kompetencií je v právomoci učiteľa.

LITERÁRNA ZLOŽKA

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikáť do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu; - hodnotenie textu.

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – **literárna zložka** – si zachoval tabuľkovú formu. Inovovaná forma neobsahuje popis procesuálnej stránky nadobúdania vzdelávacieho obsahu.

Vzdelávací štandard pre jazykovú zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí: -

- riadky:** kontext, kľúčové kompetencie,
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie sú špecifické pre konkrétny predmet. Majú činnosť charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu tvoria **aplikačný kontext** a kľúčové **pojmy**.

Aplikačný kontext sa stal v inovovanom vzdelávacom štandarde dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria jednotlivé slohové útvary/žánre stanovené v obsahovom štandarde. V rámci **kompetencie čítanie s porozumením** predstavuje textová zložka priestor na analýzu, t. j. priestor na vyvodzovanie, utvrdzovanie jednotlivých pojmov a nadobúdanie predmetových kompetencií.

Pri **kompetenciách písanie a hovorenie** žiak deklaruje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie formou tvorby konkrétneho slohového útvaru/žánru. Jednotlivé slohové útvary/žánre tak predstavujú priestor, v ktorom žiak aplikuje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie z jednotlivých jazykových rovín a slohu.

Pojmy tvoria druhú časť obsahového štandardu. Ide o základné pojmy z oblasti jazykovedy, ktoré sú rozdelené do príslušných ročníkov a spojené s kontextom. V každom ročníku sú uvádzané len **pojmy**, ktoré sa v danom ročníku zavádzajú a obsahovo súvisia s predmetovou kompetenciou uvedenou v príslušnom riadku tabuľky. V niektorých ročníkoch nie je uvedený nový pojem, pretože príslušná kompetencia si nevyžaduje vyvodzovanie nového pojmu v danom ročníku, ale vyžaduje si naplnenie konkrétneho výkonu, ktorý je vymedzený kontextom.

Výkon je definovaný dvoma úrovňami, a to optimálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou akceptovateľnou – dostatočný) úrovňou.

Inštitucionálne (školskou inšpekciou, národnými testami a pod.) je merateľný na konci piateho, siedmeho a deviateho ročníka.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne operácie	Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

Slovenský jazyk a literatúra – nižšie stredné vzdelávanie

Tabuľka 1 Komunikačné jazykové kompetencie¹		
Čítanie s porozumením	Písanie	Hovorenie
Predmetové kompetencie		
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.
II. Pochopiť obsah textu.		II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.
III. Pochopiť kompozíciu textu.	II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.
	III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	IV. Štylizovať text.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.
	V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	
	VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	
	VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	

Inštrukcia

¹⁾ Jednotlivé tabuľky jazykových komunikačných kompetencií (čítanie s porozumením, písanie, hovorenie) sú v dokumente zaradené pod sebou, čo však neznamená, že učiteľ je povinný preberať ich v tej postupnosti, ako ich udáva pedagogický dokument. V právomoci učiteľa je rozhodnúť o postupe preberania jednotlivých komunikačných jazykových kompetencií a ich nožnej kombinácii.

Slovenský jazyk a literatúra – nižšie stredné vzdelávanie

Tabuľka 2	
Čítanie s porozumením	
I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby.	Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.
	Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.
II. Pochopiť obsah textu.	Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.
	Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.
	Overiť si význam slova.
	Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.
III. Pochopiť kompozíciu textu.	Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.
	Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.
	Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.
	Určiť syntaktické zloženie viet.
	Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.

Tabuľka 3	
Písanie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.
	Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.
II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	Zostaviť osnovu, koncept.
	Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.
	Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.
	Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.
III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.
	Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.
	Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.
	Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.
V. Používať informácie a textové pasáže z iných	Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.

zdrojov.	Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek. Vytvoriť graf a tabuľku.
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov. Vytvoriť modifikovaný text.
VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. Vytvoriť čistopis. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.

Slovenský jazyk a literatúra – nižšie stredné vzdelávanie

Tabuľka 4 Hovorenie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť.
	Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.
	Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie.
	Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.
	Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.
	Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu.
	Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu.
II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	Rešpektovať jazykové pravidlá.
	Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.	Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
IV. Štylizovať text.	Utvoriť jednoduché vety a súvetia.
	Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.
	Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.
	Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.	Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.
	Využívať gestikuláciu a mimiku.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KEŤOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	<p><u>Optimálny I.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>2.2 dokáže správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania.</p> <hr/> <p><u>Minimálny I.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.2 dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.</p> <p>2.2 dokáže po príprave a s pomocou učiteľa správne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li domácich a cudzích slovách a dodržiavať správnu dĺžku slabík.</p>	<p><u>6. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • priama reč, uvádzacia veta • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné • projekt

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať, prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>II. Pochopiť obsah textu.</p> <ol style="list-style-type: none"> Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch. Overiť si význam slova. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam. Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti. 	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodit' pointu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam.</p> <p>2.3 dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná.</p> <p>3.1 dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov.</p> <p>4.2 dokáže určiť v slove slovtvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu.</p> <p>4.3 dokáže v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak.</p> <p>4.4 dokáže určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo.</p> <p>5.1 dokáže prerozprávať obsah textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>5.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <hr/> <p><u>Minimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa vyvodit' jednoduchý záver príbehu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich určiť v texte.</p> <p>2.2 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte.</p> <p>2.3 dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná.</p> <p>3.1 dokáže identifikovať neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov.</p> <p>4.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo.</p> <p>5.1 dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>5.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p>	<p><u>6. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová slovník: výkladový, cudzích slov tvorenie slov odvodzovaním: prípona, slovtvorný základ, základové slovo, odvodené slovo tvorenie slov skladaním, zložené slová argument, protiargument dokazovanie, dôkaz

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>III. Pochopiť kompozíciu textu.</p> <p>1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>2. Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.</p>	<p><u>Optimálny III.</u> Ziak</p> <p>1.1 dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní.</p> <p>2.1 dokáže určiť všetky časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie).</p> <hr/> <p><u>Minimálny III.</u> Ziak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa rozlíšiť niektoré časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>2.1 dokáže určiť úvod v príbehu.</p>	<p><u>6. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať, prijať a spracovať informácie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>IV. Pochopiť gramatickú formu textu.</p> <p>1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>2. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p>3. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p>	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu.</p> <p>2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet.</p> <p>3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>3.2 dokáže určiť prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru páví, matkin, otcov a svoje tvrdenie zdôvodniť.</p> <p>3.3 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prísloviek v texte.</p> <hr/> <p>Minimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť holú a rozvitú vetu.</p> <p>3.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená: konkrétne, abstraktné • vokatív • prídavné mená: privlastňovacie, druhové • vzory: páví, matkin, otcov • zámená: skloňovanie • slovesá: zvrtné, nezvrtné; plnovýznamové, neplnovýznamové • slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací • príslovky – neohybný slovný druh • druhy prísloviek: miesta, času, spôsobu, príčiny • stupňovanie prísloviek • predložky: vokalizácia • citoslovčia – neohybný slovný druh • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prisudzovací sklad; zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <p>1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p>	<p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.</p> <hr/> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definíciu daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, • projekt

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>II. Organizovať text z hľadiska kompozície.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu. 4. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru. 	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.</p> <p>2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru.</p> <p>3.1 dokáže pri tvorbe textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy.</p> <p>4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov.</p> <hr/> <p><u>Minimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý má niektoré znaky stanoveného žánru, ale obsahuje chyby, sťažujúce jeho porozumeniu.</p> <p>3.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduché rozprávanie.</p> <p>4.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.</p>	<p><u>6. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie • projekt

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.</p> <p>2. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p>Optimálny III. Žiak</p> <p>1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. 1.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 1.3 dokáže vysvetliť pojem skratka, vytvoriť ju a použiť v texte.</p> <p>2.1 pri tvorbe textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. 3.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p> <p>Minimálny výkon III. Žiak</p> <p>1.1 dokáže reprodukovať definície pojmov. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť skratku. 2.1 dokáže pri tvorbe textu využívať obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<p>Optimálny IV. Žiak</p> <p>1.3 dokáže pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať hlavné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ.</p> <p>Minimálny IV Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť dvojčlenné vety.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prisudzovací, zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijímať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.</p> <p>1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p> <p>2. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek.</p> <p>3. Vytvoriť graf a tabuľku.</p>	<p>Optimálny V.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich.</p> <p>1.2 si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte.</p> <p>Minimálny V.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich vo svojom texte.</p>	<p>6. ročník:</p>
<p>VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.</p> <p>1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.</p> <p>2. Vytvoriť modifikovaný text.</p>	<p>Optimálny VI.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže porovnať a odlišiť jednotlivé slohové útvary/žánre.</p> <p>2.1 dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvároch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p> <p>Minimálny VI.</p> <p>Ziak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchú charakteristiku postavy.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • projekt

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. 2. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. 3. Vytvoriť čistopis. 4. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text. 	<p>Optimálny VII.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <p>1.2 dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným.</p> <p>2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu.</p> <p>2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá.</p> <p>3.1 dokáže vytvoriť čistopis.</p> <p>4.1 dokáže zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť.</p> <p>Minimálny VII.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • projekt

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <ol style="list-style-type: none"> Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. si dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a zrozumiteľne ich vysloviť. dokáže samostatne sformulovať text na určenú tému. dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. dokáže použiť vhodné jazykové i mimojazykové (mimika, gestikulácia, postoj) prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. <p>7.1 dokáže posúdiť z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu vyjadrenie partnerov v danej komunikácii.</p> <p>8.1 dokáže zhodnotiť obsah a kvalitu ústnych prejavov spolužiakov a reagovať na ne spoločensky vhodným spôsobom.</p> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty. si dokáže z ponúknutých komunikačných tém jednu vybrať. dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. <p>6.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová slovník: výkladový, cudzích slov gestikulácia, mimika, postoj dialóg argument, protiargument dokazovanie, dôkaz

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijímať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>II. Používať informácie a textové pasáže z rôznych zdrojov.</p> <p>1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p>	<p>Optimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p> <p>Minimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialóg • argument, protiargument • dokazovanie, dôkaz • gestikulácia, mimika, postoj
<p>III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.</p> <p>1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.</p> <p>2. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>Optimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.</p> <p>Minimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>IV. Štylizovať text.</p> <ol style="list-style-type: none"> Utvoriť jednoduché vety a súvetia. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov.</p> <p>3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi.</p> <p>3.2 dokáže samostatne vytvoriť logicky usporiadaný súvislý text.</p> <p>4.1 dokáže na základe analýzy zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera.</p> <hr/> <p>Minimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> podstatné mená: konkrétne, abstraktné vokatív prídavné mená: prívlastňovacie, druhové vzory: pávi, matkin, otcov zámená: skloňovanie slovesá: zvrätané, nezvrätané; plnovýznamové, neplnovýznamové slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací príslovky – neohybný slovný druh druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny; stupňovanie prísloviak predložky: vokalizácia citoslovčia – neohybný slovný druh hlavné vetné členy podmet: vyjadrený, nevyjadrený prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný vetné sklady: prísudzovací sklad; zhoda dvojčlenná veta: úplná, neúplná

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.</p> <p>1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>2. Využívať gestikuláciu a mimiku.</p>	<p><u>Optimálny V.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.2 dokáže správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk.</p> <p>1.3 dokáže správne vyslovovať domáce so slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li.</p> <p>2.1 dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim.</p> <hr/> <p><u>Minimálny V.</u></p> <p>Žiak</p> <p>2.1 dokáže po upozornení učiteľom upraviť gestikuláciu a mimiku.</p>	<p><u>6. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dialóg • gestikulácia, mimika, postoj

Literárna zložka

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu;
- hodnotenie textu.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – **literárna zložka** – si zachoval tabuľkovú formu. Inovovaná forma neobsahuje popis procesuálnej stránky nadobúdania vzdelávacieho obsahu.

Vzdelávací štandard pre literárnu zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** kontext, kľúčové kompetencie;
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie nie sú charakteristické pre literárnu zložku predmetu, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa. **Predmetové kompetencie** majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu tvoria **kontext a pojmy**.

Kontext v inovovanom vzdelávacom štandarde sa stal dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria jednotlivé literárne žánre stanovené v obsahovom štandarde. Kontext predstavuje priestor pre rozvoj čitateľských a interpretačných kompetencií, ktoré sú spojené s osvojovaním si základných teoretických poznatkov o literatúre.

Pojmy predstavujú druhú časť obsahového štandardu. Ide o základné literárnovedné pojmy, ktoré sú rozdelené do príslušných ročníkov a spojené s kontextom. V každom ročníku sú uvádzané len **novozavedené pojmy**, ktoré obsahovo súvisia s predmetovými kompetenciami. V niektorých ročníkoch nie je

uvádzaný novozavedený pojem, pretože funkcia príslušnej kompetencie si nevyžaduje vyvodzovanie nového pojmu v danom ročníku, ale vyžaduje si naplnenie konkrétneho výkonu, ktorý je vymedzený kontextom, prípadne v konkrétnom ročníku daného dvojročného obdobia sa nové pojmy nezavádzajú z toho dôvodu, aby vznikol priestor na opakovanie už zavedených pojmov v textoch s analogickou štruktúrou.

Výkon je definovaný dvoma úrovňami, a to optimálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou akceptovateľnou – dostatočný) úrovňou. Inštitucionálne (školskou inšpekciou, národnými testami a pod.) je merateľný na konci piateho, siedmeho a deviateho ročníka.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne operácie	Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

POZNÁVACIE A ČITATELSKÉ KOMPETENCIE

1. Recitovať spamäti prozaické a básnické diela.
2. Nahlas a plynule čítať umelecký alebo náučný text.
3. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.
4. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.
5. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.
6. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
7. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
8. Usporiadať známe javy do tried.
9. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.
10. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.
11. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.
12. Transformovať literárny text.
13. Vytvoriť krátky umelecký alebo náučný text.
14. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
15. Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov.

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň; prozaický text		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinové hodnoty; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Usporiadať známe javy do tried. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 8. Transformovať literárny text. 9. Vytvoriť krátky umelecký text. 	<p>Optimálny výkon:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad. • dokáže vysvetliť význam konkrétneho príslovia, porekadla a pranostiky. • dokáže vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu. • dokáže funkčne využiť príslovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte. • dokáže vytvoriť krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikuje svoje znalosti o anekdote. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>6. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • príslovie • porekadlo • pranostika • anekdota
	<p>Minimálny výkon:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže zreprodukovať definície pojmov príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota. • dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych prísloví. • dokáže zreprodukovať obsah anekdoty. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): bájka		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinové hodnoty; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 7. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vysvetliť pojem bájka. • dokáže vyvodiť z bájky mravné ponaučenie. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>6. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • bájka
	<p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže reprodukovať pojem bájka. • dokáže zreprodukovať obsah bájky. • dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báj; poviedka; balada		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 7. Zdramatizovať prozaický text. 8. Napísať kratší prozaický útvar. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov. • dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného literárneho diela. • dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. • dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať ho v dramatizovanom čítaní. • dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. • dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície. • dokáže rozpoznať jednotlivé spôsoby rozprávania. • dokáže transformovať spôsoby rozprávania – z ja-rozprávania do on-rozprávania a naopak. • dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže reprodukovať definície jednotlivých pojmov. • dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy. • dokáže s pomocou učiteľa v známom literárnom texte určiť časť vnútornej kompozície – zápletku. • dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • báj • poviedka • balada • kompozícia literárneho diela • vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie • spôsob rozprávania: ja-rozprávanie, on-rozprávanie • anekdota • humor

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): dobrodružná literatúra		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vysvetliť pojem dobrodružná literatúra • dokáže nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrodružná literatúra
	<p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže reprodukovať definície pojmov dobrodružná literatúra, umelecká literatúra. • dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň; populárna pieseň		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recitovať spamäti básnické diela. 2. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. 3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. • dokáže vysvetliť rozdiel medzi striedavým a združeným rýmom. • dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom uplatní striedavý alebo združený rým. • dokáže analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky. • dokáže vyjadriť svoj zážitok z textu piesne a uviesť, čo ho vyvolalo. <hr/> <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže spamäti zarecitovať známu báseň. • dokáže v známej básni s pomocou učiteľa určiť striedavý a združený rým. • dokáže vyjadriť svoj zážitok z textu piesne. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • populárna pieseň • verš • rým: striedavý, združený,

DIKTÁTY				PÍ SOMNÉ PRÁ CE	
Ročník	Počet	Zameranie	Rozsah	Počet	Zameranie
6. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 5. ročníka ✓ prídavné mená ✓ slovesné spôsoby ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka 	61 – 70 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ statický opis ✓ rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)

Slohové práce hodnotiť podľa týchto kritérií:**1. Vonkajšia forma (max. 4 body)**

Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.
Čistota textu	Bez škrtania. V čistopise žiaci nemajú škrtat', v nevyhnutnom prípade majú dať chybné napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.
Dodržiavanie okrajov	Dodržiavanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.
Dodržanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viac ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

2. Vnútna forma (max. 20 bodov)

Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy.
Vnútna stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápletka, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.

Nadväznosť a logickosť textu	Úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.
------------------------------	--

Jazyk (max. 4 body)	
Správne využitie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby sloviac, správne pádové koncovky a pod.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.
Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citosloviec. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.

Pravopis (max. 4 body)	
4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb
Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Napri.: <u>Ríchl</u> y chlapec mal <u>ríchl</u> y krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.	

Štýl (max. 4 body)	
Správna štylizácia viet	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika.
Pútavosť	Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Celkový dojem (max. 4 body)	
Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní.	
Práca by nemala obsahovať	Nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Hodnotiaca stupnica			
DIKÁTŤ		PÍ SOMNÉ PRÁ CE	
Známka	Chyby v diktáte	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov
Poznámka:			
<ul style="list-style-type: none"> • Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za 1 chybu. Napr.: <u>Ríchl</u>y chlapec mal <u>ríchl</u>y krok. = 1 chyba • Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb. 			

Jazyk a komunikácia – 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne

Tematický celok	Počet hodín
Opakovanie učiva 5. ročníka	15
Zvuková rovina a pravopis (sloh)	7
Významová rovina jazyka (sloh)	7
Tvaroslovie (sloh)	58
Skladba	6
Opakovanie učiva zo 6. ročníka	6

Literatúra – 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Tematický celok	Žáner	Počet hodín	
I. Ľudová slovesnosť	Úvod Opakovanie učiva 5. ročníka Príslovia Porekadlá Pranostiky Hádanky Anekdoty Ľudová slovesnosť - opakovanie	8	
II. Poézia	Básne	4	17
	Piesne	5	
	Balady	8	
III. Rozprávania vo veršoch i v próze	Bájkky	8	41
	Báje	10	
	Zo života detí	8	
	Dobrodružná literatúra	4	
	Detektívna literatúra	8	
	Opakovanie učiva 6. ročníka	3	

Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Opakovanie učiva z 5. ročníka	Čo už viem, Pravidlá na každý deň, V zásobárni slov, Poznáte tajchy?
	Tvaroslovie	Aké hodnoty uznávame?
	Tvaroslovie	Ako si bobry stavajú domy?
	Zvuková rovina jazyka a pravopis	Môžu slová klamať a tvár hovoriť pravdu? Keď mám voľný čas.
	Tvaroslovie	Projekt
	Poézia	Básne, piesne
	Rozprávanie vo veršoch i v próze	Bájky, Zo života detí
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Tvaroslovie	Tajomstvo zimného spánku
	Tvaroslovie	Zvláštny deň
	Skladba	Do kráľovstva viet zavítala zmena
	Poézia	Balady
	Rozprávanie vo veršoch i v próze	Zo života detí
Environmentálna výchova	Tvaroslovie	Ako si bobry stavajú domy
	Tvaroslovie	V čistom meste sa ľudia cítia lepšie
	Tvaroslovie	Po stopách zvierat
	Ľudová slovesnosť	Príslovia, porekadlá, pranostiky
	Poézia	Piesne, balady
	Rozprávanie vo veršoch i v próze	Bájky, báje

Mediálna výchova	Tvaroslovie	Gina si za to mohla sama
	Tvaroslovie	Ako sa vyrába telečokoláda
	Tvaroslovie	Som na internete
	Piesne, básne	CD prehrávač, umelecký prednes
Multikultúrna výchova	Významová rovina jazyka	Opakovanie významovej roviny jazyka
	Zvuková rovina jazyka a pravopis	Môžu slová klamať a tvár hovoriť pravdu?
	Rozprávanie vo veršoch i v próze	Bájky, báje, Zo života detí, Dobrodružná a detektívna literatúra
Ochrana života a zdravia	Opakovanie učiva 5. ročníka	Poznáte tajchy?
	Zvuková rovina jazyka a pravopis	Keď mám voľný čas
	Tvaroslovie	Ferko spadol a zlomil si nohu
	Tvaroslovie	Zápalky ako hobby
	Tvaroslovie	Rišo užasnuto počúval
	Ľudová slovesnosť	Príslovia, porekadlá, pranostiky
	Rozprávanie vo veršoch i v próze	Bájky, báje, Zo života detí, Dobrodružná a detektívna literatúra

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimedialných programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitím rôznych foriem práce.

Metódy práce:

- výklad,
- motivačné metódy rozhovoru,
- reproduktívne i produktívne metódy upevňovania učiva,
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy,
- dramatizačné metódy,
- interaktívne metódy,

- heuristické metódy projektovej práce,
- problémová.

Formy práce:

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry,
- práca vo dvojici,
- frontálna výučba,
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediálnymi programami, CD, časopisom a internetom.

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Základným dokumentom, ktorým sa budeme riadiť, sú Metodické pokyny na hodnotenie žiakov ZŠ č. 22/2011. V triedach, v ktorých je väčší počet žiakov zo SZP učiteľ prihliada na túto skutočnosť. Môže znížiť obsah učiva (maximálne 10 %), náročnosť písomných, kontrolných prác.

Musí byť však zachovaný predpísaný tematický obsah.

Predmet v 6. ročníku je klasifikovaný.

Kritériá hodnotenia zisťujú či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Pri verbálnej forme sa zisťuje a hodnotí najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

Písomnou formou sa kontroluje a hodnotí osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém.

Pri praktických aktivitách udeľujeme slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Preveruje sa úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom.

Harmonogram písomných prác

Ročník	Vstupný test	1.slohová práca	2.slohová práca	3.slohová práca	Výstupný test	Diktáty
6.	september	rozprávanie s priamou rečou	statický opis	-	jún	4

Klasifikačná stupnica pre diktáty

Počet chýb	Známka
0 – 1	1
2 – 3	2
4 – 7	3
8 – 10	4
11 – viac	5

Hodnotenie písomných prác

Percentuálna úspešnosť	Známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 55%	3
54% - 35%	4
34% - 0%	5

V žiackych ústnych i písomných prejavoch hodnotíme:

- obsahovú správnosť,
- myšlienkovú nadväznosť,
- výrazovú vecnosť, primeranosť, súvislosť a ucelenosť,
- gramatickú správnosť,
- výslovnosť,

- používanie suprasegmentálnych javov.

Žiacke slohové práce sú prácami komplexnej kontrolnej povahy, lebo preverujú slohovú i jazykovú úroveň a stupeň rozvoja myslenia. Preto i hodnotenie je náročné - dve známky vyjadrené slovne – výborný/výborný, výborný/chválitebný, Znamky vyjadrujú hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

Najväčšiu pozornosť učiteľ venuje oprave stylistických chýb (používaniu zbytočných a nepotrebných slov – ten, to, taký; nefunkčnému používaniu zámen ja, on; nadmernému používaniu spojky a, keď; mechanickému opakovaniu toho istého slova, dlhým súvetiam a chybám v slovoslede.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

autor/ka	učebnica
J. KRAJČOVIČOVÁ	Nový Slovenský jazyk pre 6. ročník ZŠ
D. PETRÍKOVÁ	Literárna výchova pre 6. ročník ZŠ
KOLEKTÍV AUTOROV	Hravá literatúra, PZ pre 6. ročník ZŠ

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.